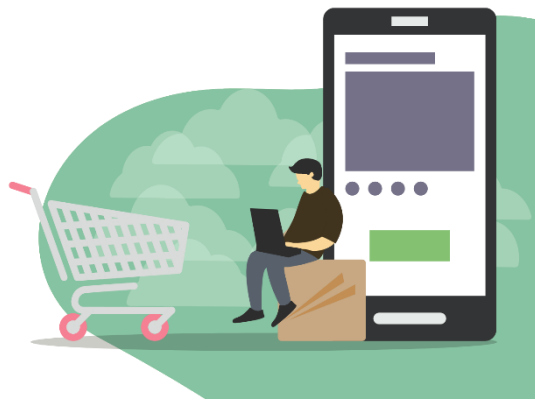

TREI PAȘI PENTRU DIGITALIZAREA UNEI AFACERI ÎN MOLDOVA

Pandemia de Covid-19 a scos la iveală o necesitate acută a tranziției comerțului pe spațiul online. Deși Moldova nu beneficiază de un sistem robust de implementare și gestionare a comerțului, inclusiv prin intermediul rețelelor de socializare (Facebook, Instagram etc.), cadrul legislativ curent impune un set de obligații agenților economici. Nerespectarea acestora poate atrage amenzi de zeci de mii de lei sau chiar suspendarea temporară a afacerii.

Mai jos descriem trei cele mai importante aspecte de considerat atunci când „urcăm” afacerea și angajații online. În mod general, aceste aspecte țin de protecția drepturilor consumatorului, a datelor cu caracter personal și de documentele electronice.

➤ Inițierea activității de comerț prin Internet

Simpla creare a paginii web și afișarea bunurilor spre comercializare nu constituie condiții suficiente pentru un comerț legal. Pe lângă înregistrarea la Agenția Servicii Publice, conform Legii privind înregistrarea de stat 220/2007, este necesară și notificarea privind inițierea activității de comerț la autoritatea administrației publice locale, conform Legii privind comerțul interior 231/2010. În cazul notificării privind inițierea activității de comerț pentru clasa 47.91 (adică magazin on-line), taxa locală pentru anul 2021, în municipiul Chișinău, este de 10 000 lei¹.

În mod general, pagina web a oricărui comerciant trebuie să conțină:

- (1) informarea despre cookies, categoriile de date imperativ necesare pentru o astfel de monitorizare online și modalitatea de exprimare a consimțământului;
- (2) informarea clienților cu date autentice despre comerciant, care să cuprindă în principal: (a) *denumirea completă, inclusiv forma de organizare juridică*; (b) *numărul de identificare de stat*; (c) *adresa juridică, adresa de poștă electronică a persoanei, numărul telefonului de contact*; (d) *numărul și termenul de valabilitate a autorizației (în cazul în care pentru efectuarea activității este necesară autorizație), precum și denumirea autorității administrației publice ce a eliberat autorizația*; (e) *codul TVA*; (f) *datele privind condițiile expedierii, precum și prețurile bunurilor destinate vânzării, tarifele lucrărilor ce vor fi executate sau serviciilor ce vor fi prestate*; (g) *numărul telefonului de contact și adresa paginii web oficiale ale Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței*; (h) *prețurile bunurilor, tarifele lucrărilor sau serviciilor, inclusiv cu precizarea reducerilor* - menționăm că indicarea prețurilor prin expedierea acestuia în mesaj privat este o încălcare a acestei cerințe legale - și alte date specificate în articolul 12 din Legea privind comerțul electronic 284/2004;
- (3) termenii și condițiile privind protecția datelor cu caracter personal, acestea incluzând în principal *numărul de înregistrare în calitate de operator de date cu caracter personal*;² (b) *categoriile informațiilor colectate de la consumator, scopul colectării acestora și modul de prelucrare a datelor cu caracter personal*; (c) *drepturile de care dispune consumatorul în calitate de subiect al datelor cu caracter personal, în special dreptul de intervenție și de opoziție, modul de realizare a acestor drepturi*; (d) *cazurile în care datele cu caracter personal pot fi divulgate terților*; și alte date specificate în articolul 10 din Legea privind comerțul electronic 284/2004;date cu privire la pașii tehnici și altă informație legată de contractul electronic, acestea incluzând clar și lizibil, cel mai târziu la începutul procesului de formulare a comenzii, dacă se aplică vreo restricție în ceea ce privește livrarea și care sunt mijloacele de plată acceptate – pentru detalii, vedeți a treia secțiune din acest articol „Contractul semnat electronic sau cum e tranziția „de pe hârtie” în spațiul online?

¹ vezi pct. 61 din Anexa 3 la decizia Consiliului Municipal, <https://www.chisinau.md/doc.php?l=ro&idc=531&id=28300&t=/Informatii/Taxe-locale/Decizia-nr-61-din-26-decembrie-2019-Cu-privire-la-approbarea-i-punerea-in-aplicare-a-taxelor-locale-pentru-anul-2020>

² Înregistrarea în calitate de operator de date cu caracter personal se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în conformitate cu [Legea privind protecția datelor cu caracter personal 133/2011](#).

➤ **Securitatea datelor și obligațiile salariaților**

Tot mai mulți salariați, în special în condițiile pandemice, prestează munca la domiciliu. Indiferent de locul de unde își desfășoară activitatea angajații săi, angajatorul urmează să respecte, printre altele, următoarele reguli, inclusiv în cazul comercializării pe platformele de socializare online:

- (1) cu privire la protecția datelor cu caracter personal, și anume (a) aprobarea politicii de securitate privind protecția datelor cu caracter personal; (b) aprobarea regulamentului privind sistemul de evidență în cadrul căruia se prelucrează datele cu caracter personal colectate prin intermediul paginii web sau a platformei prin care se desfășoară comerțul online; și (d) desemnarea persoanei responsabile privind protecția datelor cu caracter personal;
- (2) cu privire la stabilirea clară a obligațiilor angajatului, în contractul individual de muncă sau în acordul adițional la acesta. Acestea pot include: (a) clauze de predare-primire a tehnicii de calcul – în cazul în care salariatul utilizează echipamentul tehnic pus la dispoziție de angajator pentru a presta munca la domiciliu; (b) reguli și cerințe de utilizare a tehnicii de calcul, în scopul asigurării confidențialității și securității datelor cu caracter personal (e.g. interzicerea stocării informației pe suporturi externe, aducerii la cunoștința publicului a informației confidențiale sau a comercializării datelor cu caracter personal, setarea parolilor la documente sau directorii cu informație sensibilă, ajustarea securității rețelei Wi-Fi a angajatului, etc); (c) obligația de utilizare a adreselor de e-mail de serviciu sau a aplicațiilor care au serverele ori aparțin dezvoltatorilor cu adresa juridică în Republica Moldova sau state din Uniunea Europeană (aceasta poate fi verificat în mod general în condițiile și termenii aplicațiilor).

➤ **Documentele electronice și semnături electronice**

Un contract încheiat prin mijloace electronice constă din ofertă și acceptare. Acesta nu reprezintă nicidecum un schimb de scan-uri între părți a exemplarelor semnate cu cerneală (olograf). În comerțul electronic, un contract poate fi încheiat sau „semnat” prin 2 modalități:

- (1) sub formă de contract electronic, acesta fiind semnat cu una din 3 tipuri de semnături electronice prevăzute de lege și anume:
 - simplă, care nu face trimitere exclusivă la semnatar;
 - avansată necalificată, care este creată exclusiv prin mijloacele semnatarului, respectiv face trimitere exclusivă și permite identificarea acestuia; avansată calificată, care are la bază un certificat al cheii publice emis de un prestator de servicii acreditat, este creată prin intermediul unui dispozitiv securizat și are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă. Un exemplu practic de aplicare a semnăturii avansate calificate este folosirea semnăturilor mobile de la Moldcell și Orange (pct. 5.3 din [Condițiile speciale](#)) prin intermediul paginii web [Msign](#) sau aplicației [MoldSign](#).
- (2) sub altă formă, cu utilizarea mijloacelor electronice, de exemplu prin metoda „*click-wrap*” sau (cunoscută uzual) acceptarea Termenilor și Condițiilor. Respectiva metodă are la bază, pe de o parte, oferta de a contracta materializată sub forma Termenilor și Condițiilor care, conțin date despre preț, modalitate de plată, garanție, livrare, răspundere, confidențialitate și protecție a datelor, iar, pe de altă parte – acceptarea materializată (de regulă) printr-un click prin care cumpărătorul confirmă că acceptă Termenii și Condițiile.

Din punct de vedere transfrontalier, semnăturile electronice au implementări tehnologice distincte și sunt acceptate diferit de către diferite jurisdicții. Acest lucru poate cauza probleme atunci când acestea trebuie să fie valabile peste hotare. Incompatibilitățile sau cerințele tehnologice și diferențele dintre legislațiile locale înseamnă că nu puteți presupune că o semnătură digitală valabilă într-o jurisdicție este valabilă și în alta. Legea privind semnătura electronică și documentul electronic 91/2014 admite echivalența din punctul de vedere al efectelor juridice a unei semnături electronice eliberate de către un prestator de servicii de certificare străin cu semnătura electronică emisă în Republica Moldova cu îndeplinirea următoarelor condiții: (a) *prestatorul de servicii de certificare cu domiciliul sau cu sediul în alt stat a fost acreditat în cadrul regimului de acreditare în conformitate cu prevederile prezentei legi;* (b) *un prestator de servicii de certificare acreditat cu domiciliul sau cu sediul în Republica Moldova garantează recunoașterea certificatului;* (c) *certificatul sau prestatorul de servicii de certificare care l-a eliberat este recunoscut prin aplicarea unui acord bilateral sau multilateral între Republica Moldova și alte state sau organizații internaționale, pe bază de reciprocitate.*

Cu toate acestea, în lipsa întrunirii condițiilor sus-menționate, Legea recunoaște că semnătura electronică și

documentul electronic semnat cu semnătură electronică nu pot fi considerate lipsită de putere juridică doar în baza faptului că certificatul cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de certificarea fost eliberat în corespundere cu normele unui stat străin. Prin urmare, un contract, în care una din părți a semnat utilizând o semnătură electronică străină, este valabil, iar însăși semnătura reprezintă probă relativă a consimțământului părții la încheierea acestuia care, la rândul său, poate fi probat și prin alte mijloace (cum ar fi adresa IP a semnatarului străin sau verificarea validității certificatului cheii publice sau private prin intermediul instrumentelor disponibile în statul străin în care s-a emis semnătura, de exemplu prin accesarea <https://validator.docusign.com/> și încărcarea documentului semnat cu semnătura electronică DocuSign).

Autori:

Dan Nicoară, avocat,
Asociat Senior la BAA “Gladei și Partenerii”

Irina Culinski,
Asociat Junior la BAA “Gladei și Partenerii”

Notă: Informația de mai sus nu constituie o consultație juridică și utilizarea ei nu poate atrage răspunderea juridică a autorilor sau altor furnizori. Pentru consultații juridice, contactați Biroul asociat de avocați Gladei și Partenerii, emai la dan.nicoara@gladei.md sau irina.culinski@gladei.md.